Lietas arhīva Nr. A42-00414-21/23
ECLI:LV:ADRJRIT:2021:0722.A420190020.10.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2021.gada 22.jūlijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese R.Migla,

piedaloties pieteicējai /pers. D/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicināto iestāžu – Tieslietu ministrijas pārstāvim /pers. E/ un Juridiskās palīdzības administrācijas pārstāvei /pers. F/,

atklātā tiesas sēdē, izmantojot tiešsaistes videokonferenču programmu *Microsoft teams*, izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. D/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta, ar kuru /pers. D/ tiktu piešķirta turpmākā juridiskā palīdzība civiltiesiska rakstura jautājumā par zaudējumu piedziņu saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu, izdošanu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja /pers. D/ 2019.gada 27.maijā vērsās Juridiskās palīdzības administrācijā (turpmāk – administrācija) ar juridiskās palīdzības pieprasījumu.

Ar administrācijas 2019.gada 21.jūnija lēmumu Nr.3-3.1.19/611 pieteicējai piešķīra juridisko palīdzību civiltiesiska rakstura jautājumā par zaudējumu piedziņu saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu – juridisko konsultāciju divu stundu apjomā, norīkojot juridiskās palīdzības sniedzēju /pers. G/.

2019.gada 4.jūlijā administrācijā saņemts juridiskās palīdzības sniedzēja /pers. G/ paziņojums par juridiskās palīdzības sniegšanu, kurā norādīts, ka sakarā ar pierādījumu neesamību tam, ka ģimenes ārste būtu pieļāvusi pretlikumīgu rīcību, kuras rezultātā pieteicēja nesaņēma elektrisko ratiņkrēslu, un ka viņas veselībai būtu nodarīts kaitējums minētās rīcības rezultātā, atzīstams, ka nav pamata prasības celšanai tiesā.

[2] 2020.gada 3.februārī un 2020.gada 6.februārī administrācijā saņemti pieteicējas 2020.gada 2.februāra un 2020.gada 5.februāra iesniegumi turpmākās juridiskās palīdzības pieprasījumam civiltiesiska rakstura strīdā par zaudējumu piedziņu saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu.

Ar administrācijas 2020.gada 4.marta lēmumu Nr.3-3.4.20/35 (turpmāk – sākotnējais lēmums), pamatojoties uz Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 6.panta 3. un 17.punktu, nolemts atteikt piešķirt pieteicējai turpmāko juridisko palīdzību civiltiesiska rakstura jautājumā par zaudējumu piedziņu saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja Tieslietu ministrijā (turpmāk – ministrija).

Ar ministrijas 2020.gada 12.maija lēmumu Nr.1-4.1/45 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) nolemts sākotnējo lēmumu atstāt negrozītu.

[3] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Administrācija nepamatoti atteikusi piešķirt pieteicējai turpmāko juridisko palīdzību jautājumā par zaudējumu piedziņu saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu, un neobjektīvi piemērojusi Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 6.panta 3. un 17.punktu. Pieteicēja vērsusies Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā ar prasības pieteikumu pret ģimenes ārsti par zaudējumu un morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu.

[3.2] Ministrija neobjektīvi izvērtējusi jautājumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu saistībā ar veselībai nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu administratīvajā lietā Nr.A420292818 un Nr.A420270216, nekonstatējot, ka minētajās lietās tiek nodibināti jauni apstākļi, kas varētu ietekmēt izskatāmās lietas juridisko vērtējumu.

[3.3] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa ar 2020.gada 3.jūnija lēmumu ir pieņēmusi pieteicējas prasības pieteikumu pret ģimenes ārsti /pers. H/ par zaudējumu un morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu un ierosinājusi civillietu Nr.C30526120 (turpmāk arī – civillieta Nr.C30526120). Pieteicējai ir nepieciešama juridiskā palīdzība civillietā Nr.C30526120 sarežģītības dēļ un sakarā ar veselības stāvokli. Pieteicēja nevar patstāvīgi pārvietoties un nevar bieži izmantot specializēto transportu. Ziemā ir grūti pašai iepazīties tiesā ar lietas materiāliem.

[4] Administratīvajā rajona tiesā saņemts ministrijas paskaidrojums, kurā iestāde lūdz pieteikumu noraidīt. Papildus ministrija paskaidro turpmāk norādīto.

[4.1] Pat gadījumā, ja tiesā ir ierosināta civillieta Nr.C30526120, tas pats par sevi nedod personai tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu par juridiskās palīdzības piešķiršanu. Administrācijai ir jāiegūst un jāizvērtē informācija par konkrēto lietu, lai tā varētu pieņemt lēmumu par juridiskas palīdzības sniegšanas nepieciešamību un apjomu.

[4.2] Pārsūdzētais lēmums, ievērojot lietā konstatētos apstākļus, ir tiesisks. Pieteicēja nebija iesniegusi informāciju par apstākļiem, ar kuriem būtu pamatojama zaudējumu atlīdzinājuma prasība, tostarp informāciju par cēlonisko sakaru starp neatļauto darbību un zaudējumiem. Juridiskās palīdzības sniedzējs konstatēja, ka nav pierādījumu tam, ka ģimenes ārste būtu pieļāvusi pretlikumīgu rīcību, kuras rezultātā pieteicēja nesaņēma elektrisko ratiņkrēslu, un ka pieteicējas veselībai būtu nodarīts kaitējums minētās rīcības rezultātā. Ministrijai nav šaubu, ka juridiskās palīdzības sniedzējs ir izvērtējis konkrēto gadījumu un rīkojies savas kompetences ietvaros. Tādējādi pieteicējai pamatoti atteikts piešķirt turpmāko juridisko palīdzību, pamatojoties uz Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 6.panta 3. un 17.punktu.

[5] Administratīvajā rajona tiesā saņemts administrācijas paskaidrojums, kurā iestāde pieteikumu uzskata par nepamatotu un lūdz to noraidīt. Papildus administrācija paskaidro turpmāk norādīto.

[5.1] Iepazīstoties ar Tiesu informācijas sistēmā pieejamo Senāta 2020.gada 16.janvāra spriedumu administratīvajā lietā Nr.A420270216 un Administratīvās apgabaltiesas 2020.gada 4.februāra spriedumu administratīvajā lietā Nr.A420292818, konstatējams, ka nevienā no tiesas spriedumiem nav iedibināts, ka ģimenes ārste būtu veikusi prettiesiskas darbības, kuru rezultātā būtu radies kaitējums pieteicējas veselībai.

Izvērtējot administrācijas rīcībā esošo informāciju, secināts, ka pieteicēja nav iesniegusi informāciju par to, kādu ārstniecības personas prettiesisku darbību rezultātā tiešā cēloniskā sakarā ir radušies materiālie zaudējumi un kas pamato šo darbību prettiesiskumu, kā arī informāciju par materiālo zaudējumu apmēru, pamatojot to ar maksājuma vai citiem dokumentiem. Līdz ar to, administrācija no sniegtās informācijas un pievienotajiem dokumentiem nekonstatēja pamatotu strīdu, kura risināšanai būtu pamats piešķirt turpmāko valsts nodrošināto juridisko palīdzību.

[5.2] Pamatojoties uz ierosināto civillietu Nr.C30526120, pieteicējai atbilstoši Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumam ir tiesības atkārtoti vērsties administrācijā ar iesniegumu turpmākās valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam, iesniedzot pietiekamu informāciju. Pieņemot lēmumu par juridisko palīdzību, administrācijai jāvērtē juridiskās palīdzības pamats, tajā skaitā, vai nepastāv kāds no Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 6.pantā noteiktajiem juridiskās palīdzības atteikuma pamatiem.

[5.3] Sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdī pieteicēja ne administrācijai, ne juridiskās palīdzības sniedzējam nebija iesniegusi informāciju par apstākļiem, ar kuriem pamatotu savus prasījumus, un pierādījumiem, kas tos apstiprina, un kas būtu par pamatu prasības celšanai tiesā. Ņemot vērā minēto, sākotnējais lēmums atbilst Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma normām un līdz ar to pārsūdzētais lēmums uzskatāms par tiesisku.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 10.jūlija lēmumu izskatāmajā lietā apmierināts pieteicējas pagaidu aizsardzības lūgums un lietā piemērots pagaidu noregulējums, nosakot pienākumu administrācijai piešķirt pieteicējai valsts nodrošināto juridisko palīdzību civiltiesiska rakstura jautājumā par zaudējumu piedziņu saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu civillietā Nr.C30526120.

Ar administrācijas 2020.gada 17.jūlija lēmumu Nr.3-3.1.20/462 pieteicējai tika piešķirta turpmākā valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība civillietā Nr.C30526120.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 14.oktobra lēmumu izskatāmajā lietā atcelts piemērotais pagaidu noregulējuma līdzeklis. Ar Senāta 2020.gada 15.decembra lēmumu minētais Administratīvās rajona tiesas lēmums ir atstāts negrozīts.

[7] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem. Papildus pieteicēja norādīja, ka ģimenes ārstes /pers. H/ prettiesisko rīcību pierāda viņas pretrunīgie paskaidrojumi administratīvajā lietā Nr.A420275120.

[8] Ministrijas un administrācijas pārstāvji pieteikumu neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādīto.

Izskatāmajā gadījumā pieteicējai divas reizes tika piešķirta juridiskā palīdzība, un abos gadījumos juridiskās palīdzības sniedzēji, izvērtējot dokumentus un prasības pamatotību civillietā, konstatēja, ka juridiskās palīdzības sniegšana ir nelietderīga. Ne tiesa, ne administrācija nevar pārvērtēt advokātu sniegto atzinumu. Atbildētājiem nav tiesību vērtēt ģimenes ārstes rīcību. Tas ir Veselības inspekcijas kompetencē. Izskatāmajā lietā nav neviena pierādījuma, kuros būtu konstatēta ģimenes ārstes prettiesiska rīcība. Tādējādi pastāv šķērslis juridiskās palīdzības sniegšanai.

Motīvu daļa

[9] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[10] Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies. Konstatējot, ka kāds labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikums nav iestājies, tiesai nav pamata apmierināt prasījumu (sk. *Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu, Senāta 2010. gada 11. februāra sprieduma lietā Nr.SKA-43/2010 11.punktu*).

Tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā ir iestājušies tiesiskie un faktiskie apstākļi labvēlīga administratīvā akta izdošanai, ar kuru pieteicējai tiktu piešķirta turpmākā juridiskā palīdzība civiltiesiska rakstura jautājumā par zaudējumu piedziņu saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu, izdošanu. Turklāt, tiesai arī jāpārbauda, vai pastāv tādi apstākļi, kas liedz labvēlīgā administratīvā akta izdošanu.

[11] No Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92.panta izriet valsts pienākums noteiktos gadījumos nodrošināt juridisko palīdzību bez atlīdzības personām, kuras pašas to nevar atļauties. Šo valsts pienākumu konkretizē jeb valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanas nosacījumus noteic Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums.

Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk –konvencija) 6.pants noteic personas tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kas ietver arī personas tiesības efektīvi aizsargāt savas tiesības, saņemot no valsts bezmaksas juridisko palīdzību. Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir atzinusi, ka no konvencijas 6.panta neizriet valsts pienākums nodrošināt juridisko palīdzību visās lietās. Juridiskā palīdzība ir nodrošināma gadījumos, kad dalībvalsts normatīvais regulējums noteic obligātu personas pārstāvību vai process ir sarežģīts. Tādējādi ne no konvencijas 6.panta, ne Satversmes 92.panta neizriet ikvienas personas absolūtas tiesības uz valsts nodrošinātu juridisko palīdzību juridiska rakstura jautājumu risināšanai ārpus tiesas vai tiesā. No Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma anotācijas izriet, ka likumprojekts tika izstrādāts, ievērojot citstarp no konvencijas 6.panta izrietošu valsts pienākumu finansiāli atbalstīt personu, lai tā varētu īstenot savas tiesības uz taisnīgu tiesu. Tādējādi likumdevējs, nosakot gadījumus, kad personai sniedzama valsts nodrošināta juridiskā palīdzība, ir izdarījis apsvērumus, ievērojot Konvencijas 6.pantu un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru (*Senāta 2014.gada 4.februāra lēmuma lietā Nr SKA-0286/2014 5. un 6.punkts*).

[12] Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 1.pants noteic, ka šā likuma mērķis ir veicināt fiziskās personas tiesības uz taisnīgu tiesas aizsardzību, nodrošinot valsts garantētu finansiālu atbalstu juridiskās palīdzības saņemšanai. Minētā likuma 5.panta pirmā un trešā daļa noteic, ka valsts nodrošina juridisko palīdzību juridiska rakstura jautājuma risināšanai ārpus tiesas un tiesā aizskarto vai apstrīdēto personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzībai šajā likumā paredzētajos gadījumos, veidos un apjomā. Valsts nodrošina juridisko palīdzību personai, izvērtējot tās atbilstību juridiskās palīdzības piešķiršanai, kā arī personas iesniegumā par juridisko palīdzību un tam pievienotajos dokumentos norādīto informāciju, izņemot likumā noteiktos gadījumus.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja atbilst tiem vispārējiem kritērijiem, atbilstoši kuriem valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība ir piešķirama (Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 3.pants).

Saskaņā ar Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 10. un 11.pantu juridisko palīdzību civillietā persona var pieprasīt līdz galīgā tiesas nolēmuma spēkā stāšanās brīdim. Valsts nodrošina civillietās tiesvedības laikā šādu juridisko palīdzību: 1) juridiskās konsultācijas; 2) procesuālo dokumentu sastādīšanu; 3) pārstāvību tiesā.

---

[13] Izskatāmajā lietā ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 10.jūlija lēmumu apmierināts pieteicējas pagaidu aizsardzības lūgums un lietā piemērots pagaidu noregulējums, nosakot pienākumu administrācijai piešķirt pieteicējai valsts nodrošināto juridisko palīdzību civiltiesiska rakstura jautājumā par zaudējumu piedziņu saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu civillietā Nr.C30526120 (*lietas 2.sējuma 142.-147.lapa*).

Ar administrācijas 2020.gada 17.jūlija lēmumu Nr.3-3.1.20/462 (*lietas 2.sējuma 152.-153.lapa*) pieteicējai tika piešķirta turpmākā valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība civillietā Nr.C30526120 par zaudējumu piedziņu – juridiskā konsultācija divas stundas, piecu procesuālo dokumentu sastādīšana, juridiskās palīdzības sniegšana tiesas sēdē 40 stundas un iepazīšanās ar civillietas materiāliem. Juridiskās palīdzības sniegšanai tika norīkota juridiskās palīdzības sniedzēja zvērināta advokāte /pers.L/. Ar minēto administrācijas lēmumu /pers. L/ cita starpā tika noteikts līdz 2020.gada 10.augustam iesniegt administrācijā detalizētu atzinumu par norīkojuma izpildi un turpmākās juridiskās palīdzības lietderību, sniedzot informāciju par prasības pamatojumu, nodarītā kaitējuma raksturu un apmēru.

2020.gada 4.augustā administrācijā no juridiskās palīdzības sniedzējas saņemts paziņojums par juridiskās palīdzības sniegšanu, kurā norādīts, ka 2020.gada 30.jūlijā pieteicējai sniegta juridiskā konsultācija dzīvesvietā, kuras laikā viņai tika izskaidroti ekspertīzes veidi. Pieteicēja grūti izskaidroja savu jautājumu un pārgāja uz administratīvajām lietām. Pieteicējai tika izskaidrota valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanas kārtība administratīvajās lietās (*lietas 2.sējuma 171.-173.lapa*).

Lai izvērtētu turpmākās juridiskās palīdzības nepieciešamību un lietderību, administrācija 2020.gada 26. un 28.augustā nosūtīja juridiskās palīdzības sniedzējai informācijas pieprasījumu par detalizēta atzinuma sniegšanu par turpmākās juridiskās palīdzības nepieciešamību un lietderību civillietā Nr.30526120 (*lietas 2.sējuma 166. un 168.-169.lapa*).

2020.gada 27. un 31.augustā administrācijā no /pers. L/ tika saņemta pieprasītā informācija – atzinumi (*lietas 2.sējuma 163.-164. un 165.lapa*) –, kuros norādīts, ka turpmākās juridiskās palīdzības sniegšana civillietas ietvaros nav lietderīga, jo tā nesasniegs prasības apmierināšanas mērķi.

[14] Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 6.pantā ir izsmeļoši norādīti gadījumi, kad valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība tiek atteikta.

Saskaņā ar Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 6. panta 17.punktu juridisko palīdzību atsaka, ja saņemts juridiskās palīdzības sniedzēja atzinums par turpmākās juridiskās palīdzības nelietderību.

Tiesa konstatē, ka 2020.gada 27. un 31.augusta atzinumos juridiskās palīdzības sniedzēja /pers. L/ norāda, ka prasības celšanas motīvs ir tas, ka pieteicēja 2015.gadā nav saņēmusi tehnisko palīglīdzekli, ģimenes ārste nav veikusi ierakstus ambulatorajā kartē no 2015.gada janvāra līdz jūlijam un nozaudējusi dokumentāciju par šo laika periodu. Pieteicējas nostāja, ka viņa tika noņemta no palīglīdzekļa saņēmēju rindas, jo ģimenes ārste nav norādījusi uz pieteicējas funkcionālajiem traucējumiem, neatbilst Senāta lēmumiem, no kuriem izriet, ka palīglīdzekļa neizsniegšanas pamats ir personas nesadarbošanās ar iestādi. Turklāt nepastāv strīds par pieteicējas funkcionālajiem traucējumiem, proti, pieteicējai no 2014.gada ir noteikta invaliditāte. Turklāt nav iegūts izskaidrojums, kādēļ pieteicēja nav pieteikusi mājas vizīti, kuru iestāde piedāvā. Ir apšaubāmi pierādīt, ka pieteicēja ir vērsusies pie ģimenes ārstes ar lūgumu izsniegt apliecinājumu par funkcionālajiem ierobežojumiem, taču ģimenes ārste to atteikusi. Jebkurā gadījumā starp ģimenes ārstes darbībām un palīglīdzekļa neizsniegšanu tiešs cēloniskais sakars nepastāv, kas izslēdz prasības apmierināšanu šajā daļā. Otrs prasījums saistīts ar to, ka Veselības inspekcija nav konstatējusi pārkāpumus ģimenes ārstes darbībās, bet norādījusi, ka par ierakstu precizēšanu pieteicējai ir jāvēršas pie ārstes. No lietas materiāliem neizriet, ka pieteicējas veselības stāvoklis no 2014.gada būtu mainījies. Pieteicējas izvēlētais pierādīšanas veids (tiesu medicīnas ekspertīze) nesasniegs mērķi, jo, pat ja tiks konstatēts veselības stāvokļa pasliktinājums, to nevar saistīt ar ārsta darbību/bezdarbību. Ierakstu neprecizitāte vai nepilnīgums pieteicējas kartiņā tieši neietekmē veselības stāvokli un nenodara kaitējumu, kaut gan var ietekmēt veselības stāvokļa izmaiņu kontroli, tādēļ šajā daļā pieteicējas prasījums, visticamāk, nav pamatots. Nav zināmi tādi pierādīšanas līdzekļi, kas ļautu nodibināt cēlonisko sakaru starp pieteicējas veselības pasliktināšanos un ģimenes ārstes darbībām.

Ņemot vērā minēto, juridiskās palīdzības sniedzēja /pers. L/, sniedzot pieteicējai juridisko konsultāciju, nonākusi pie secinājuma, ka turpmāka juridiskā palīdzība ir nelietderīga, jo tā nesasniegs prasības apmierināšanas mērķi, kā arī tā ir vērsta uz nepamatotu valsts resursu patērēšanu.

Izvērtējot lietas materiālus un juridiskās palīdzības sniedzējas /pers. L/ 2020.gada 27. un 31.augustā administrācijā iesniegtos detalizētos atzinumus, kā arī 2020.gada 30.jūlija atzinumā par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu norādīto, tiesai nerodas šaubas par juridiskās palīdzības sniedzējas izdarītā atzinuma pamatotību. Atzinumus sniedza zvērināta advokāte /pers.L/, proti, persona, kas ir profesionāla juriste un advokāta statusu ieguvusi atbilstoši Latvija Republikas Advokatūras likuma 14.pantā noteiktajām prasībām, tostarp ar atbilstošu izglītību, darba pieredzi un nokārtotu zvērināta advokāta eksāmenu. Attiecīgi tiesai nav tiesiska pamata apšaubīt juridiskās palīdzības sniedzējas profesionālās zināšanas juridiskās palīdzības lietderības izvērtēšanā. Tādējādi tiesai nav šaubu, ka juridiskās palīdzības sniedzēja /pers. L/ rīkojusies savas kompetences ietvaros.

Administratīvās tiesas kompetencē neietilpst juridiskās palīdzības sniedzēja atzinuma izvērtēšana pēc būtības, proti, administratīvās lietas ietvaros tiesa nevar vērtēt pieteicējas prasības pamatotību civiltiesiska rakstura jautājumā par zaudējumu piedziņu saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu. Administratīvās tiesas kompetencē ir izvērtēt to, vai juridiskās palīdzības sniedzējs ir pamatojis atzinumu, proti, vai atzinums nav sniegts patvaļīgi (sk.arī *Senāta 2020.gada 15.decembra lēmuma lietā Nr.SKA-1550/2020 8.punktu*). Konkrētajā gadījumā, kā tiesa norādīja iepriekš, juridiskās palīdzības sniedzēja /pers. L/ detalizēti izklāstījusi apstākļus, kas liecina par turpmākās juridiskās palīdzības sniegšanas nelietderību.

[15] Tiesas sēdē gan ministrijas, gan administrācijas pārstāvji norādīja, ka iestāžu rīcībā nav neviena pierādījuma, kurā būtu konstatēta ģimenes ārstes prettiesiskā rīcība, kas būtu par pamatu tam, lai pieteicējai varētu tik piešķirta turpmākā juridiskā palīdzība civillietā. Tādējādi nav pierādāms cēloniskais sakars starp ģimenes ārstes rīcību un kaitējuma esību. Pieteicēja tiesas sēdē norādīja, ka ģimenes ārstes prettiesisko rīcību pierāda viņas pretrunīgie paskaidrojumi, kurus ģimenes ārste sniegusi citas administratīvās lietas ietvaros. Tomēr tiesa norāda, ka minētais nav atzīstams par pierādījumu, kas konstatē ģimenes ārstes prettiesisko rīcību.

Pacientu tiesību likuma 18.panta trešā daļa noteic, ka šajā likumā noteikto tiesību vai no tām izrietošo ar ārstniecību saistīto interešu aizstāvēšanai persona normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ne vēlāk kā divu gadu laikā no tiesību vai interešu aizskāruma dienas ir tiesīga iesniegt sūdzību Veselības inspekcijā normatīvajos aktos noteikto un nepieciešamo darbību veikšanai. Atbilde uz sūdzību sniedzama Iesniegumu likumā noteiktajā termiņā vai – gadījumā, ja tiek uzsākts administratīvais process, – vienlaikus ar lēmuma pieņemšanu šajā procesā. Personu, kas iesniegusi sūdzību, informē par administratīvā procesa uzsākšanu.

Tādējādi ģimenes ārstes prettiesisko rīcību var konstatēt Veselības inspekcija, taču lietā šāda atzinuma nav.

[16] Ņemot vērā iepriekš norādīto, minētie apstākļi ir pamats, lai konstatētu, ka ir iestājies Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 6. panta 17.punktā paredzētais gadījums, kurā juridiskā palīdzība par valsts budžeta līdzekļiem personai nav nodrošināma. Tādējādi tiesa atzīst, ka nepastāv apstākļi labvēlīga administratīvā akta izdošanai, ar kuru pieteicējai tiktu piešķirta turpmākā juridiskā palīdzība civiltiesiska rakstura jautājumā par zaudējumu piedziņu saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu, 289.–291.pantu un Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 26.panta otro daļu, tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. D/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta, ar kuru pieteicējai tiktu piešķirta turpmākā juridiskā palīdzība civiltiesiska rakstura jautājumā par zaudējumu piedziņu saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu, izdošanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese R.Migla